

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 10.07.2017 № 5409/0/20-17

Лозуватська сільська рада Маловисківського району Кіровоградської області

вул. Миру, 33а, с. Лозуватка,
Маловисківський район,
Кіровоградська область, 26230

Пропозиції щодо удосконалення проектів регуляторних актів

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Лозуватської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2017 рік по Лозуватській сільській раді» (далі – Проект 1), «Про встановлення ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб – підприємців на 2018 рік по Лозуватській сільській раді» (далі – Проект 2), «Про встановлення ставок земельного податку на території Лозуватської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект 3) та документи, що надані до них листом Лозуватської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області від 01.06.2017 № 194.

За результатами проведеного аналізу вищевказаних проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Лозуватської сільської ради з питань бюджету, депутатської діяльності, етики, законності, правопорядку та регуляторної політики щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу до цих проектів на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

1. Щодо Проектів 1 – 3 в цілому

Проектами 1 – 3 на території Лозуватської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного

податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про **встановлення місцевих податків та зборів**. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші **обов'язкові елементи**, визначені статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, майже всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 ПКУ, проектами рішень не визначені (наприклад, відсутні такі обов'язкові елементи як: платники податку, об'єкт та база оподаткування, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податків або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Щодо Проекту 1

Проект 1 має назву «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки **на 2017 рік** по Лозуватській сільській раді», але, відповідно до пункту 1 Проекту 1, на території Лозуватської сільської ради встановлюється податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до додатків 1-2 **з 1 січня 2018 року**.

Таким чином, назва Проекту 1 потребує редакційної правки в частині визначення року, на який встановлюється ставка податку.

Щодо Проекту 2

Абзацом першим пункту 1 Проекту 2 на території Лозуватської сільської ради встановлюються ставки податку для першої та другої групи фізичних осіб-підприємців відповідно до підпунктів 1), 2) пункту 293.2 статті 293 ПКУ.

Водночас, підпунктами 1) і 2) пункту 293.2 статті 293 встановлюються межі, в яких органи місцевого самоврядування можуть затверджувати ставку єдиного податку, а саме: для першої групи платників єдиного податку **у межах до 10 відсотків** розміру прожиткового мінімуму; для другої групи платників єдиного податку – **у межах до 20 відсотків** розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, Проект 2 одночасно містить як фіксовані ставки єдиного податку (абзаци 2 і 3 пункту) так і межі цього податку (посилання на пункт 293.2 статті 293 ПКУ), що не відповідає вимогам ПКУ.

Отже, пропонуємо виключити з Проекту 2 посилання на пункт 293.2 статті 293 ПКУ, а абзац перший пункту 1 викласти у наступній редакції: «З 01 січня 2018 року встановити на території Лозуватської сільської ради фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, з розрахунку на календарний місяць:».

Щодо Проекту 3

Проектом 3 на території Лозуватської сільської ради встановлюються ставки земельного податку.

Пунктом 1 встановлюються ставки за земельні ділянки:

- зайняті житловим фондом;
- сільськогосподарських угідь;
- що перебувають у постійному користування суб'єктів господарювання;
- інші види.

Разом з тим, відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для **земель загального користування – не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки**, а для сільськогосподарських угідь не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

В переліку, встановленому пунктом 1 Проекту 3, ставка податку за земельні ділянки загального користування не визначена. Відповідно, така категорія земель підпадає під оподаткування за розміром ставки податку, визначеному для «інших видів земельних ділянок», а саме – 3 відсотки, що не відповідає вимогам пункту 274.1 статті 274 ПКУ.

З метою приведення пункту 1 Проекту 3 до вимог ПКУ, пропонуємо встановити фіксовану ставку податку для земель загального користування (*в межах 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки*).

Пункт 2, яким встановлено ставки земельного податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, потребує редакційних правок в частині доповнення абзаців другого та третього назвою області, на території якої знаходиться Лозуватська сільська рада (*по Кіровоградській області*).

Крім того, відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проектів 1 – 3 (далі – АРВ)

Надані АРВ не повною мірою відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

У розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас при визначенні проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом, при цьому не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблеми мають найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Крім того, у розділах III АРВ проектів рішень розробником не наведено витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу регулювання.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю в АРВ всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Крім того, у розділі IV АРВ Проекту 3 визначено, що вибрана до реалізації альтернатива 1 встановлення максимальних ставок податку. Наразі, ставки встановлені Проектом 3 не є максимальними.

Додатково зазначасмо, що при наведенні значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

У розділі АРВ Проектів 1 і 2 «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» здійснено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва

Тест малого підприємництва (далі – М-тест), так як під дію актів підпадають виключно суб'єкти малого та мікропідприємництва (далі – СМІІ).

М-тест до Проекту 1 розраховано для 5 СМІІ. Відповідно до таблиці розділу 3 М-тесту витрати одного СМІІ у перший (стартовий) рік регулювання складуть 428,8 грн. на рік, у наступні роки – 3702,4 грн.

Підпунктом 12.3.4 пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передус бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України **бюджетний період** для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), **становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.**

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування **мають щорічно** переглядати розміри ставок **місцевих податків та зборів**, що справляються в установленому ПКУ порядку. **Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.**

Таким чином, термін дії Проекту 1 – 2018 рік. Відповідно, витрати СМІІ на наступні роки – відсутні.

Сумарні «прямі» витрати СМІІ відповідно до таблиці розділу 3 склали 428,8 грн., відповідно до таблиці розділу 4 – 415,28 грн.

Враховуючи, що під дію підпадатиме 5 СМІІ, а витрати на одного СМІІ складають 428,8 грн. на рік, сумарні витрати складуть 2 144 грн.

Відповідно до таблиці визначення показників результативності регуляторного акта розділу VII АРЗ Проекту 1, надходження до бюджету у 2018 році складуть 3 703 грн., що не відповідає розрахункам М-тесту.

Встановлення некоректних показників ефективності регуляторного акта не дозволить у подальшому здійснити повноцінне відстеження дії регуляторного акта, а відповідно, встановити економічно обґрунтовані ставки податку на наступні бюджетні періоди.

М-тест до Проекту 2 розраховано для 5 СМІІ, які є платниками єдиного податку II групи. Відповідно до таблиці розділу 3 М-тесту витрати одного СМІІ у перший (стартовий) рік регулювання складуть 243,6 грн. на рік, у наступні роки – 640 грн.

Як вже зазначалося вище, витрати СМІІ на наступні роки – відсутні.

Ставка єдиного податку для платників II групи встановлена Проектом 2 на рівні 20% мінімальної заробітної плати. Тобто, «прямі» витрати на одного СМІІ на сьогодні складуть 640 грн., сумарні витрати – 38,4 тис. грн.

Крім того, в таблицях розділу 3 М-тесту Проектів 1 та 2 не наведено формули розрахунку суми «прямих» витрат, що понесуть суб'єкти господарювання у зв'язку зі сплатою ними податків, це розраховано

адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (*ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку*) та організацію виконання вимог регулювання (*внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності*). При цьому, витрати часу можуть бути визначені під час проведення консультацій з суб'єктами господарювання.

Вищенаведене ставить під сумнів точність наведених в АРВ даних та розрахунків. Отже, пропонуємо уточнити наведені в ньому дані та здійснити перерахунок з урахуванням вимог ПКУ.

Враховуючи вищесазначене **АРВ до проектів рішень** потребує доопрацювання та приведення у відповідність до вимог Методики.

III. Щодо Експертних висновків

Експертні висновки до Проектів 1 – 3 підготовлені формально, про що свідчить відсутність в них будь якої інформації щодо внесення вказаних проектів до плану регуляторної діяльності Лозуватської сільської ради, дати обнародування проєктів, терміни проведення громадського обговорення проєктів та результатів обговорення; відсутній аналіз проблем та наслідків від реалізації зазначеного регулювання, опис розглянутих альтернатив тощо, що не дозволяє підтвердити дотримання розробником принципу передбачуваності – послідовності регуляторної діяльності, відповідності її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Лозуватської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2017 рік по Лозуватській сільській раді», Про встановлення ставок єдиного податку для першої та другої групи фізичних осіб підприємців на 2018 рік по Лозуватській сільській раді», «Про встановлення ставок земельного податку на території Лозуватської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінам від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна